

Факсимиле от писмо на цар Калоян до папа Инокентий III. Детайлът съдържа формулата „Калоян, цар на българи и власи“. Оригиналът се съхранява в Секретния архив на Ватикана

Фон: карта на Балканския полуостров с границите на България, включително териториалното ѝ разширение при управлението на цар Калоян.

A facsimile from Kaloyan's letter to Pope Innocent III containing the formula 'Kaloyan, Tsar of Bulgarians and Vlachs'. The original is stored in the Vatican Secret Archive.

Background: a map of the Balkan Peninsula with the borders of Bulgaria, including its territorial expansion under Kaloyan's reign.

Цар Калоян

Сребърна възпоменателна монета с частично позлатяване от серията „Средновековни български владетели“

Емисия на БНБ

Tsar Kaloyan

Partially Gold-plated Silver Commemorative Coin
Medieval Bulgarian Rulers Series

BNB Issue

БЪЛГАРСКА
НАРОДНА
БАНКА

BULGARIAN
NATIONAL
BANK

Йоан (ок. 1168–1207) от династията на Асеновците, останал в историята като Калоян (името му, означаващо Хубавия Йоан, както и някои извори намекват за високия му ръст и физическа красота), е български владетел от Второто българско царство, спечелил всички свои политически, дипломатически и военни битки, при чието царуване България се превръща в могъща европейска държава.

За първи път името му се споменава във връзка с подписването на Ловечкия мир през 1187 г., по силата на който той прекарва две години като заложник в Константинопол, но успява да избяга. Когато се завръща, цар Асен, а след неговото убийство и наследникът му цар Петър го назначават за „помощник в държавните дела“. Когато и Петър става жертва на заговор, Калоян изпреварващо отстранява заговорниците и през 1198 г. е коронясан за цар.

С твърда ръка той потушава бунтовете на боярите и утвърждава царската власт. С множеството водени от него успешни битки и международни договори Калоян извоюва международно признание на възобновената българска държава и обединява под скиптъра си земите, населени с българи. Външната му политика го превръща в най-успешния български владетел през Средновековието, а действията му го характеризират като силна личност, отличен пълководец и изключителен дипломат и държавник. Той укрепва границите на България и я превръща в значима сила в европейския Изток. През 1204 г. след продължителни преговори Калоян сключва съюз с папата, коронясан е за крал и Българската патриаршия е възстановена, което придава голяма тежест на българския владетел в цяла Европа. Разбиването през 1205 г. край Одрин на кръстоносците от Четвъртия кръстоносен поход и вземането в плен на латинския император Балдуин I Фландрски са апогеят на неговото управление.

Макар и суров към враговете, Калоян се отличава със завидна справедливост спрямо своя народ и във всяко свое действие се ръководи от интереса на държавата, като не допуска чуждо вмешателство в политиката и управлението си. Остава в историята като един от великите владетели и „дипломата на Второто българско царство“.

John (c. 1168–1207) of the Asen dynasty, who remained in history as Kaloyan (his name meaning John the Handsome, with some historical sources also suggesting his tall stature and physical beauty), was a Bulgarian ruler of the Second Bulgarian Kingdom who won all his political, diplomatic and military battles. During Kaloyan's reign, Bulgaria became a powerful European state.

His name was first mentioned in connection with the signing of the Lovech Peace Treaty in 1187 by virtue of which he spent two years as a hostage in Constantinople, but managed to escape. After his return, Tsar Asen and after his assassination, his successor Tsar Peter designated Kaloyan 'to assist him in state affairs'. When Peter also fell victim to a conspiracy, Kaloyan overtook the conspirators and in 1198 he was crowned tsar.

With a firm hand, he suppressed boyar rebellions and established the royal power. With many successful battles and international treaties, Kaloyan won international recognition of the restored Bulgarian state and united under his sceptre the lands inhabited by Bulgarians. His foreign policy made him the most successful Bulgarian ruler in the Middle Ages, while his actions characterised him as a strong person, an excellent military leader and an exceptional diplomat and statesman. He strengthened Bulgaria's borders and made it a great power in the European East. In 1204, after protracted negotiations, Kaloyan concluded an alliance with the Pope and was crowned king. Consequently, the Bulgarian Patriarchy was restored, which gave the Bulgarian ruler great weight throughout Europe. The defeat of the Crusaders of the Fourth Crusade at Adrianople (1205) and the capture of the Latin Emperor Baldwin I of Flanders marked the apogee of his reign.

Though harsh towards enemies, Kaloyan was distinguished by his strong sense of justice towards his people, and in all his actions he was guided by State's interest, not allowing foreign interference in his politics and governance. Kaloyan remained in history as one of the great rulers and 'the diplomat of the Second Bulgarian Kingdom'.